

Prosinec 2002

Tajná oprava svaru potrubí primárního okruhu s reaktorovou nádobou na 1. bloku jaderné elektrárny Temelín

Zpráva Greenpeace

Ing. Jiří Tutter, Dipl. Ing. Jan Haverkamp
(13. prosince 2001)

Obsah:

- I. Stručné shrnutí
- II. Vývoj případu
- III. Jednání Greenpeace s SÚJB
- IV. Současný stav
- V. Nezasvězené otázky
- VI. Závěr
- VII. Příloha 1

Greenpeace ČR

Ěeskomalínská 27, 160 00 Praha 6, tel.: 02/2431 9667, fax: 3333 2289,
e-mail: greenpeace@ecn.cz, internet: <http://www.greenpeace.cz>

I. Stručné shrnutí

Tento dokument uvádí fakta, která se týkají podezření z neoprávněných a utajovaných svádeckých prací na 1. bloku jaderné elektrárny Temelín a jejich dokumentace. Zaměřuje se též na roli nezávislého dozoru, Státního úřadu pro jadernou bezpečnost (SÚJB).

Zpráva mj. dochází k závěru, že česká policie byla při vyšetřování tohoto případu v roce 2000 pravděpodobně zaměřena navedena na falešnou stopu a vyšetřovala úplně jiné potrubí, než to, na kterém došlo k nepovolené opravě. Státní úřad pro jadernou bezpečnost (SÚJB) výsledky své vlastní inspekce tají a odmítá zveřejnit dokonce i číslo inspekčního protokolu.

V červenci 2000 byla organizace Greenpeace informována ošetím svědkem, že na Temelíně došlo v roce 1994 k závažné závadě, která by mohla ohrozit bezpečnost této jaderné elektrárny.

Při montáži primárního okruhu na 1. bloku JE Temelín bylo potrubí provádějí chladičí kapalinu přivázeno k reaktorové nádobě v chybné poloze (vzhůru nohama). Po zjištění, že tuto fatální chybu nelze opravit v duchu technických předpisů, rozhodli se odpovídní pracovníci pro její utajení a provedení nepovolené opravy. Původní svar, kterým bylo potrubí přivázeno přímo k reaktorové nádobě, byl v tomtéž místě rozřezán, potrubí otočeno do správné polohy a přivázeno zpět. Aby nedošlo k odhalení opravy, musela být také zmanipulována dokumentace.

Greenpeace konzultovalo celou věc se zahraničními experty na jadernou problematiku a zjišťovalo, do jaké míry může tato situace ohrozit jadernou bezpečnost elektrárny Temelín. Ti vyjádřili obavu, že nepovolená oprava tohoto druhu by mohla vést až k utržení hlavního cirkulačního potrubí a tím k vážné jaderné havárii.

Po setkání svědka s nezávislými zahraničními experty (kteří nakonec vyjádřili přesvědčení, že svědek hovoří pravdu), podalo Greenpeace koncem srpna 2000 trestní oznámení na neznámého pachatele pro podezření z obecného ohrožení.

Aniž by se společnost ěEZ pokusila alespoň zjistit, zda skutečně k němu nedošlo, podala hned následující den žalobu na Greenpeace pro poškození dobrého jména s nárokem na pětimilionové odškodné a trestní oznámení na ředitele organizace pro šíření poplašné zprávy.

Teprve 12. prosince 2000 nařídil SÚJB hloubkovou inspekci. V průběhu této inspekce zprostředkovalo Greenpeace celkem tři rozhovory svědka s inspektorem SÚJB pro svačování. Dva telefonické a jeden osobní se zachováním anonymity svědka. Po těchto rozhovorech inspektor označil výpověď svědka za důvěryhodnou.

Greenpeace proto požádalo soud, aby inspektoři, kteří inspekci provádějí, byli předvoláni jako svědci do nadcházejícího soudního procesu společnosti ěEZ proti Greenpeace. Nato společnost ěEZ bez jakéhokoliv předchozího upozornění v den soudu svou žalobu stáhla.

Svědka prostřednictvím Greenpeace identifikoval inkriminované potrubí a svar na nákresu reaktoru poskytnutém SÚJB, kde nebyla uvedena čísla jednotlivých potrubí a svarů. Tento nákres Greenpeace předalo SÚJB. Policie poté provedla v rámci vyšetřování expertní analýzu jednoho ze svarů, jehož číslo jí sdělil buď SÚJB nebo ěEZ. Ta údajně neprokázala, že by byl svar opakován.

Teprve při osobním jednání zástupců Greenpeace s vedením SÚJB dne 4. října 2001 vyšlo najevo, že policie byla navedena k expertize jiného potrubí, než které označil svědek. Svědek

označil potrubí è. 1-4, policie analyzovala svar è. 5 na potrubí è. 1-1. Vedení SÚJB pø tomto jednání nebylo schopno vylouèit možnost nepovolené opravy na primárním okruhu.

V souèasné dobì SÚJB dokonce popírá, že úrad vykonal kontrolu dokumentace inkriminovaného svaru u montážní firmy Modøanská potrubní. SÚJB tedy zatajuje výsledky svého šetøení a protokol, který na základì šetøení vznikl.

Závì ry: Policie neanalyzovala svar, který pro potøeby vyšetøování oznaèil svì dek, ale jiný a to pøesto, že SÚJB a ÈEZu bylo známo, který svar je tím inkriminovaným. SÚJB neprovedl jinou inspekci inkriminovaného svaru než kontrolu dokumentace. Tato je stále nekompletní, její povinná èást není k dispozici a zùstatek svì deí o tom, že sváøení probíhalo v rozporu s technologickými pøedpisy. Zjištì ná fakta naznaèují, že mechanismus kontroly kvality a jaderné bezpeènosti zklamal na všech úrovních až po nejvyšší státní dozor.

Souèasný zkušební provoz by mì l být bez prodlení zastaven, aby se zabránilo riziku jaderné havárie. Celá záležitost by mì la být znovu vyšetøena. Vzhledem k tomu, že nezávislost SÚJB není nadále garantována, je nutno, aby odpovì dnost a aktivitu pøevzala vláda Èeské republiky.

II. Vývoj pøípadu

Èeská poboèka mezinárodní ekologické organizace Greenpeace byla v èervenci roku 2000 informována oèitým svì dkem¹, že v roce 1994 pø montáži primárního okruhu na 1. bloku jaderné elektrárny Temelín bylo potrubí pøvádì jící chladící kapalinu pøvaøeno k reaktorové nádobì v chybné poloze (vzhùru nohama). Po zjištì ní, že tuto fatální chybu nelze opravit v duchu technických pøedpisù, se odpovì dní pracovníci montážní firmy (Modøanská potrubní a.s.) a dodavatele (Škoda Praha a.s.) rozhodli pro její utajení a provedení nepovolené opravy. Pùvodní svar, kterým bylo potrubí pøvaøeno pømo k reaktorové nádobì², byl v tomtéž místì rozøezán, potrubí otoèeno do správné polohy a pøvaøeno zpì t. Aby nedošlo k odhalení nepovolené opravy, musela být také zmanipulována dokumentace. K provedení opravy nebyl pøipraven øádný projekt, o vì ci nebyl informován Státní úrad pro jadernou bezpeènost (SÚJB) a neprobì hlo zákonem naøázené povolovací ázení. To znamená, že kvalita toho nejdùležitì jšího svaru na celé elektrárnì není øádnì zdokumentována a nikdo dnes neví, jaká vlastnì je.

Po setkání svì dka s nezávislými zahranièními experty (kteø nakonec vyjádøili pøesvì èení, že svì dek hovoø pravdu), podalo Greenpeace koncem srpna trestní oznámení na neznámého pachatele pro podezøení z obecného ohrožení³.

Bì hem jednání v jaderné elektrárnì Temelín zástupci ÈEZu požádali Greenpeace, aby svì dek identifikoval, o které potrubí z celkem osmi možných (jež se na reaktorové nádobì

¹ Jméno a adresa svì dka jsou známá Greenpeace.

² Jedná se o nejkritičtì jší a nejsledovanì jší svar na celé elektrárnì , spojující chladící potrubí pømo s reaktorovou nádobou

³ Aniž by se společnost ÈEZ pokusila alespoò zjistit, zda skuteènì k nì èemu nedošlo, podala ihned následující den žalobu na Greenpeace pro poškození dobrého jména s nárokem na pì timilionové odškodné a trestní oznámení na øeditele organizace pro šíøení poplašné zprávy.

nacházejí) se jedná, aby se expertní analýza objednaná policií nemusela provádět na všech potrubích. Svědek tedy prostřednictvím Greenpeace identifikoval dané potrubí a svar na nákrese reaktoru, kde nebyla uvedena čísla jednotlivých potrubí a svarů. Tento náčrt Greenpeace předalo SÚJB⁴. Policie poté provedla v rámci vyšetřování expertní analýzu jednoho ze svarů, jehož číslo jí sdělil buď SÚJB nebo ĚEZ. Ta údajně neprokázala, že by byl svar opakován.

Teprve 12. prosince 2000 nařídil náměstek předsedkyně SÚJB pro jadernou bezpečnost ing. Karel Böhm hloubkovou inspekci⁵. V průběhu této inspekce zprostředkovalo Greenpeace tři rozhovory svědka s inspektorem SÚJB pro svařování. Dva telefonické a jeden osobní se zachováním anonymity svědka. Po těchto rozhovorech **inspektor označil výpověď svědka za důvěryhodnou.**

V dopise z 9. ledna 2001 odpověděl náměstek SÚJB ing. Karel Böhm na písemné otázky Greenpeace, že **dokumentace k případu „vykazuje formální i věcné chyby, nebyla předložena v úplné formě, ... nebyl dodržen sled prací předepsaný technickými předpisy při stykovaní smyčky (tzn. svařování potrubí, pozn. red.) k tělesu reaktoru“⁶.** Přílohy tohoto dopisu dále potvrdily, že **ing. Slach z Modranské potrubní a.s. opakovaně odmítal vydat SÚJB dokumenty,** které Greenpeace požadovalo ke zjištění, co se vlastně ve skutečnosti odehrálo – svařovací deníky, protokoly o provedených kontrolách návarových hran, protokol o konečných rozměrech apod. Velmi opatrně byl formulován tento závěr v Situacní zprávě o hodnocení jaderné bezpečnosti stavby jaderné elektrárny Temelín za první čtvrtletí 2001, kterou SÚJB později předložil vládě :

„Provedená kontrola prokázala neshody s požadavky, které některých právních předpisů, případně i s požadavky tehdejších platných technických předpisů a jejich navazující dokumentace o zabezpečování jakosti a neshody v požadovaných záznamech dokladujících jakost svarů hlavního cirkulačního potrubí 1. bloku JE Temelín. Určité nedostatky z hlediska plnění požadavků platné legislativy v oblasti zabezpečování jakosti vybraných zařízení pro jadernou energetiku byly zjištěny i ve stávající dokumentaci systému jakosti dodavatele⁷.“

Ovšem s pouhým závěrem, že „Zjištěné skutečnosti při kontrole budou v průběhu dubna podrobně zpracovány v připravovaném protokole o kontrole a předány ĚEZ-ETE s požadavkem na opatření k nápravě.“

Greenpeace požádalo soud, aby inspektoři, kteří inspekci prováděli, byli předvoláni jako svědci do nadcházejícího soudního procesu společnosti ĚEZ proti Greenpeace. Nato společnost ĚEZ bez jakéhokoli předchozího upozornění v den soudu svou žalobu stáhla.

⁴ Originál náčrtu, na němž svědek označil potrubí, je ve vlastnictví SÚJB, kopie tohoto náčrtu viz. příloha 1.

⁵ Toto datum se shoduje s datem schůzky v Melku. Právě nedostatečně prokázání kvality svarů primárního okruhu je jedním z bodů kritizovaných rakouskou stranou a současně stále odmítaných jak společností ĚEZ, tak i SÚJB. To by napovídalo, že vedení SÚJB se podezřením na ohrožení jaderné bezpečnosti více než 3 měsíce předtím nezabývalo a nebyť rakouské strany, zřejmě by podání Greenpeace nadále bagatelizoval.

⁶ Ing. Karel Böhm, dopis do Greenpeace 09.01.2001- (SÚJB r. č. ĚJ707/to/01)

⁷ SÚJB, *Situacní zpráva o hodnocení jaderné bezpečnosti stavby jaderné elektrárny Temelín, 1. čtvrtletí 2001*, <http://www.sujb.cz/Temelín/1-2001.htm>, bod 3.1, 13. paragraf.

Po ukončení inspekce odmítl SÚJB zákonnou žádost Greenpeace o poskytnutí kopie závažného inspekčního protokolu z kontroly v Modřanské potrubní a.s. s odvoláním na neobdržení souhlasu kontrolovaných subjektů. Místo ní předložil dva dokumenty, které pojednávají o jiných svarech primárního okruhu, ale ne o těch, na které upozorňovalo Greenpeace a které na nákresu identifikoval svídek. Tyto dva dokumenty jsou navíc velmi vágní, nepřesné a postrádající jakékoli minimální formální náležitosti.^{8, 9} V pákrém rozporu s původní zprávou námítky pro jadernou bezpečnost Karla Böhma (dopis SÚJB z 9. ledna 2001), která informovala o nedostacích v dokumentaci a sledu prací, sdělil tiskový mluvčí SÚJB Pavel Pittermann v zamítnutí žádosti Greenpeace o kopii protokolu, že „všechny pracovní operace předepsané pro daný typ svářecích prací probíhají“. Nevyjádřil se ale tentokrát již, zda jsou všechny tyto práce zdokumentovány, ani zda byl dodržen správný sled prací. Přitom veškeré předpisy zabývající se kvalitou označují sváření jako tzv. speciální proces. Ten je definován jako takový, u kterého nelze žádnými následnými kontrolami plně ověřit výsledek procesu, tedy svařování. Právě z toho důvodu **musí být práce prováděny přesně v souladu s předpisy**. Z obou předložených dokumentů jeví snaha odvést pozornost od svarů na reaktor k úplně jiným svarům. Kromě poskytnutí informace o obsahu protokolu odmítl SÚJB na opakovanou žádost sdělit dokonce i jednacím a evidenčním číslem inspekčního protokolu.

III. Jednání Greenpeace s SÚJB

Dne 4. října 2001 se na žádost Greenpeace konalo jednání mezi zástupci této organizace, jmenovitě Jiřím Tutterem a Janem Haverkampem a předsedkyní SÚJB Danou Drábovou, tiskovým mluvčím Pavlem Pittermannem a Petrem Brandejsem, ředitelem odboru kontroly jaderných zařízení. Přítomna byla též zapisovatelka Greenpeace, která dělala z jednání zápis. Ten sice vedení SÚJB odmítlo podepsat, zápis je nicméně k dispozici v Greenpeace ČR.

Z tohoto jednání vplynuly, mimo jiného, dvě velmi závažné skutečnosti:

- 1) Policie byla navedena k expertize jiného potrubí, než které označil svídek.**
Svídek označil potrubí è. 1-4, policie analyzovala svar è. 5 na potrubí è. 1-1.
- 2) SÚJB nebyl schopen vyloučit, že došlo k nepovolené opravě na primárním okruhu.**

IV. Současný stav

Dopisem è.j. 11200/2.1/01 z 12. října 2001.¹⁰ zamítla předsedkyně SÚJB Dana Drábová odvolání Greenpeace proti zamítnutí poskytnutí informace (předání inspekčního protokolu z inspekce v Modřanské potrubní a.s. a sdělení čísla inspekčního protokolu) pro prodloužení v podání odvolání.

⁸ Prof. Ing. Dr. Jaroslav Němec DrSc. Dr. hc, *Posudek kvality, životnosti a provozní spolehlivosti svarů hlavního cirkulačního potrubí DN 850 JE Temelín*, (Praha, 29.6.2001; http://www.sujb.cz/Temelín/Potrubi_posudek.pdf)

⁹ SÚJB, *Stanovisko Státního úřadu pro jadernou bezpečnost k problematice svarů primárního potrubí DN 850 na Jaderné elektrárně Temelín*. (Praha, 2001, http://www.sujb.cz/Temelín/Potrubi_stanovisko.pdf)

¹⁰ Všechny dopisy jsou k dispozici v archivu Greenpeace ČR.

V dopise však předsedkyně SÚJB mimo jiné výslovně uvádí:

„Inspekce se zaměřením výlučně na opravu svaru potrubí 850 DN primárního okruhu 1. bloku v Modřanské a.s. **nebyla** prováděna a proto nemohl být ani tento materiál poskytnut. Kontrola procesu svařování potrubí 850DN primárního okruhu 1. bloku ETE, uzavřená protokolem o inspekci byla provedena pouze na ETE.“

A to přesto, že předtím v mnoha dopisech a dokumentech sám SÚJB organizaci Greenpeace i vládu ČR ujišťoval, že inspekce probíhá!, viz např.:

- **9. ledna 2001 – dopis SÚJB č.j.707/TO/01:** „Dne 12. prosince 2000 zahájil SÚJB kontrolu systému jakosti u dodavatele Modřanská potrubní a.s.“
- **19. ledna 2001 – dopis SÚJB č.j. 1135/TO/01:** „Pokud jde o uvedené trestní oznámení (Greenpeace-pozn.), zahájil SÚJB šetření neprodleně. Neshledal rizika plynoucí z nebezpečí z prodloužení a v důkladném šetření pokračuje u dodavatele (Modřanská potrubní a.s.)...“
- **9. března 2001 – dopis SÚJB č.j. 3632/TO/2001:** „4. Modřanská potrubní a.s. Současně konstatují, že v rámci citované inspekce bylo dosaženo pozitivní dohody...“
- **9. března 2001 – fax SÚJB:** „Vámi požadovanou informaci o konkrétních jménech inspektorů zabezpečujících kontrolu v Modřanské potrubní a.s. nemůžeme poskytnout. Kontrolu provádí skupina kvalifikovaných inspektorů SÚJB, podléhající přímo námístkovi pro jadernou bezpečnost.“
- **11. dubna 2001 – dopis č.j. 5180/TO/2001:** „Na základě shromážděných informací a prováděných pohovorů se všemi zúčastněnými i na základě kontroly veškeré dostupné dokumentace byla poté dne 12.12.2000 zahájena kontrola u jednoho z účastníků, která doposud neskončila [...] písemné pověření k inspekci zahájené dne 12.12.2000 pochopitelně existuje. Pokud se týče kontroly prováděné u společnosti Modřanská potrubní a.s., pak Vámi požadované informace nelze v současnosti poskytnout s ohledem na znění § 11, odst.1 zákona č.106/1999 Sb. Po ukončení kontroly bude teprve možné rozhodnout o rozsahu poskytovaných informací.“
- **25. července 2001 – dopis SÚJB, zamítnutí žádosti Greenpeace:** „Opakovaně nás žádáte o poskytnutí kopie závěrečného protokolu z inspekce prováděné SÚJB v Modřanské potrubní a.s. ve věci opravy potrubí I. okruhu ETE. S politováním jsem nucen v tomto případě opět odpovídat, že tento materiál Vám SÚJB poskytnout nemůže. Vaše žádost podléhá souhlasu osob, na něž se ustanovení zákona č.106/1997 Sb. nevztahuje a současně ustanovením zákona č. 552/91 z něhož vyplývá i závazek naší mlčenlivosti ve vztahu k údajům poskytnutých kontrolovanými osobami... Současně jsem zmocněn Vám sdělit, že v návaznosti na inspekci v Modřanské potrubní a.s. probíhá ve věci ještě další inspekce a to přímo na Jaderné elektrárně Temelín.“
- **Příložené „Stanovisko SÚJB k problematice svarů primárního potrubí DN 850 na JETE“¹¹:** „Na základě tohoto hodnocení pak bylo přistoupeno k rozšíření kontrolních aktivit nejen u provozovatele, tj. ĚEZ a.s. Jaderná elektrárna Temelín, ale také u dodavatele svářečských prací, jímž v uvedeném případě byla Modřanská potrubní a.s. V této

¹¹ Viz. odkaz 7

organizaci se SÚJB soustředil výhradně na kontrolu zajišťování jakosti prací v celém jejím průběhu (příprava, realizace a následná kontrola).“

SÚJB informoval o probíhající kontrole a jejich výsledcích rovněž vládu ČR:

- **Situace zpráva o hodnocení jaderné bezpečnosti stavby jaderné elektrárny Temelín – 4. čtvrtletí 2000**¹²: „V rámci provádění systému jakosti dodavatelů pro ETE zahájil SÚJB kontrolu systému jakosti v Modřanské potrubní a.s. Praha“
- **Tatáž zpráva – 1. čtvrtletí 2001**¹³: „SÚJB v tomto období provádí rozsáhlou kontrolu dokumentace systému jakosti u finálního dodavatele Modřanská potrubní a.s. Praha, ...zejména pro oblast výroby a montáže hlavního cirkulačního potrubí 1. bloku ETE.“
- **Tatáž zpráva – 2. čtvrtletí 2001**¹⁴: „Ve sledovaném období byla skončena kontrola zaměřená na ověření jakosti svarů hlavního cirkulačního potrubí 1. bloku iniciovaná podáním Greenpeace. Tato kontrola navazovala na kontrolu provedenou v dodavatelské organizaci Modřanská potrubní a.s. Praha.“

IV. Nezodpovězené otázky

Ze všech výše uvedených skutečností vyplývá mnoho nezodpovězených otázek:

1. Proč odpírá SÚJB žadateli jeho zákonné právo na informace a odvolává se přitom na souhlas osob (rozumím j kontrolovaných), jestliže není žádán jediný údaj kontrolovaných ale jen a pouze inspekční protokol vypracovaný samotným SÚJB, ze kterého lze koneckonců jakýkoli údaj kontrolované osoby zamazat, byl-li by tam takový?
2. Jak je možné, že vedení SÚJB udílovalo společnosti ĚEZ a.s. opakovaně souhlas s aktivací paliva, jestliže úřad od samého počátku nebyl schopen vyloučit provedení utajované opravy a poté si byl vědom, že nemá k dispozici kompletní dokumentaci, která by vyloučila provedení utajované opravy, spíše naopak a že „nebyl dodržen sled prací předepsaný technickými předpisy“ u svarů, kde hrozí nejvíce vážná nebezpečí jaderné havárie?
3. Obdržel vůbec SÚJB dokumentaci, kterou na podnět Greenpeace žádal a kterou mu pracovník Modřanské potrubní ing. Slach opakovaně odmítal poskytnout? Pokud ne, proč jako vrcholný orgán, který má dbát nad dodržováním jaderné bezpečnosti netrval na jejím vydání? A opět, proč v takovém případě dal souhlas s obnovení štípné reakce? Pokud ano, co z této dokumentace dále vyplývá?
4. Jestliže se dokument prof. Němce předložil SÚJB jako „závěry inspekce“ vůbec nezabývala svazky mezi potrubím č. 4 a reaktorovou nádobou, zabývala se jimi vůbec tato

¹² SÚJB, *Situace zpráva o hodnocení jaderné bezpečnosti stavby jaderné elektrárny Temelín, 4. čtvrtletí 2000*, Praha (2000); bod 3.1, 18. paragraf (<http://www.sujb.cz/Temelin/4-2000.htm>)

¹³ SÚJB, *Situace zpráva o hodnocení jaderné bezpečnosti stavby jaderné elektrárny Temelín, 1. čtvrtletí 2001*, Praha (2001); bod 3.1, 13. paragraf (<http://www.sujb.cz/Temelin/1-2001.htm>)

¹⁴ SÚJB, *Situace zpráva o hodnocení jaderné bezpečnosti stavby jaderné elektrárny Temelín, 2. čtvrtletí 2001*, Praha (2001); bod 3.1, poslední paragraf (<http://www.sujb.cz/Temelin/2-2001.htm>)

inspekce? Pokud ne, proč? Pokud ano, proč nejsou výsledky obsahem těchto dokumentů?

5. V předposledním odstavci jednoho z těchto dokumentů pod názvem Stanovisko SÚJB k problematice primárního potrubí DN 850 na jaderné elektrárně Temelín je uváděno, že „Svar 1-1-5, kritizovaný (rozumím údajně ze strany svídků a Greenpeace) v samém počátku byl podrobně analyzován v rámci policejního šetření...“¹⁵ Greenpeace nikdy takto inkriminované potrubí neoznámila, protože číslování potrubí neznala. Proč SÚJB nadále v tomto dokumentu argumentuje s varem 1-1-5 když již delší dobu ví, že svídkem označené potrubí a svar je jiný (1-4-5) a že tedy policie šetřela na nesprávném místě ?
6. Byl závěrečný protokol inspekce v Modřanské potrubní předán vládě ? Pokud ne, proč se vláda o něj nezajímala, pokud byly průběžné výsledky, které obdržela v rámci situace zprávy tak alarmující? Pokud ano, sdělí nám předseda vlády Zeman a ministr průmyslu Grégr jeho obsah? Co učiní pro zajištění jaderné bezpečnosti obyvatelstva, pokud závěrečný protokol potvrdí průběžně alarmující zjištění?
7. Proč SÚJB náhle sděluje Greenpeace, že se žádná kontrola v Modřanské potrubní a.s. nekonala a že tedy žádný protokol z inspekce nemůže existovat, když v několika předchozích dokumentech jasně informovala o nařízené, probíhající a zdokumentované kontrole právě u tohoto dodavatele?
8. Ví dnes vůbec někdo, jaká je kvalita všech svarů na reaktorové nádobě, jestliže kontrolované společnosti odmítly dokumentaci vydat? Pokud ano, na základě jaké dokumentace a analýz?
9. Může dnes kdokoli vyloučit, že probíhá utajená a nepovolená oprava na potrubí primárního okruhu? Pokud ano, na základě čeho, jestliže Modřanská potrubní a.s. jako kontrolovaný subjekt odmítá vydat potřebné dokumenty?
10. Může dnes kdokoli vyloučit závady na svarech na reaktorové nádobě a na potrubí 1-4?
11. Může dnes kdokoli vyloučit, že nebyla ovlivněna kvalita ostatních svarů na reaktorové nádobě, jestliže byly evidentně porušovány technologické postupy?
12. Splnil SÚJB svou zákonem mu danou povinnost, jestliže není schopen žádnou z výše uvedených možností vyloučit (jak dokládá náš zápis ze schůzky s SÚJB dne 4. října 2001) a nečiní náležitá opatření, která by zabránila riziku ohrožení jaderné bezpečnosti.

V. Závěr

Obsah naší zprávy vede k těmto závažným závěrům:

1. Temelín podle našeho názoru nelze považovat za bezpečný, neboť zjištění fakta prokazují, že montážní postupy primárního okruhu 1. bloku JE Temelín a tím samotná elektrárna nespĺňují základní technologické a jaderné bezpečnostní požadavky běžně aplikované v zemích západní Evropy včetně českého tzv. Atomového zákona a příslušných vyhlášek vydaných SÚJB.

¹⁵ SÚJB, *Stanovisko Státního úřadu pro jadernou bezpečnost k problematice svarů primárního potrubí DN 850 na Jaderné elektrárně Temelín*. (Praha, 2001), http://www.sujb.cz/Temelin/Potrubí_stanovisko.pdf

2. Svědectví podané osobami pracujícími na JE Temelín je třeba ve světle jimi absolvovaných jednání s experty a později zjištěnými skutečnostmi považovat za hodnověrné. SÚJB není schopen vyloučit, že události, na které Greenpeace poukázalo, se odehrály. SÚJB není schopen vyloučit, že kvalita všech svarů na reaktorové nádobě nebyla ohrožena.
3. Policie neanalyzovala svar, který pro potřeby vyšetřování označil svědek, ale jiný a to přesto, že SÚJB a ĚZU bylo známo, který svar je tím inkriminovaným.
4. SÚJB neprovedla jinou inspekci inkriminovaného svaru než kontrolu dokumentace. Tato je do dnešního dne nekompletní, její povinná část není k dispozici a zůstatek svědčí o tom, že svářeň probíhala v rozporu s technologickými předpisy.
5. Vedení SÚJB podle našeho názoru sehrává aktivní roli ve snahách o utajení těchto skutečností tím, že odmítá zveřejnit inkriminované informace, odvádí pozornost od předmětu věci, podává záměrně falešné informace, a to jak veřejnosti, tak i vládě ČR a popírá existenci inspekcí a příslušných protokolů o těchto inspekcích, o kterých již předtím sám informoval. Tím podle našeho názoru SÚJB podřívá svou roli úřadu nezávislého dozoru nad jadernou bezpečností.
6. Na základě informací, které jsou SÚJB k dispozici (a jejich závažnosti), měl tento úřad dle našeho názoru postupovat podle vyhlášky č. 214/1997 sb. par. 24 (7) a odmítnout vydat povolení k aktivaci paliva a následným testům bez ohledu na zpoždění a vzniklé vícenásledky. Vzhledem k tomu, že SÚJB tuto svou zákonem danou povinnost nesplnil, staly se, podle názoru Greenpeace, veškeré další procesy spojené s zavedením paliva včetně současného provozu nezákonné.
7. Zjištěná fakta naznačují, že mechanismus kontroly kvality a jaderné bezpečnosti zklamal na všech úrovních až po nejvyšší státní dozor.
8. Současný zkušební provoz by měl být bez prodlení zastaven, aby se zabránilo riziku jaderné havárie. Celá záležitost by měla být znovu vyšetřena. Vzhledem k tomu, že nezávislost SÚJB není nadále garantována, je nutno, aby odpovědnost a aktivitu převzala vláda České republiky.

VI. Příloha 1

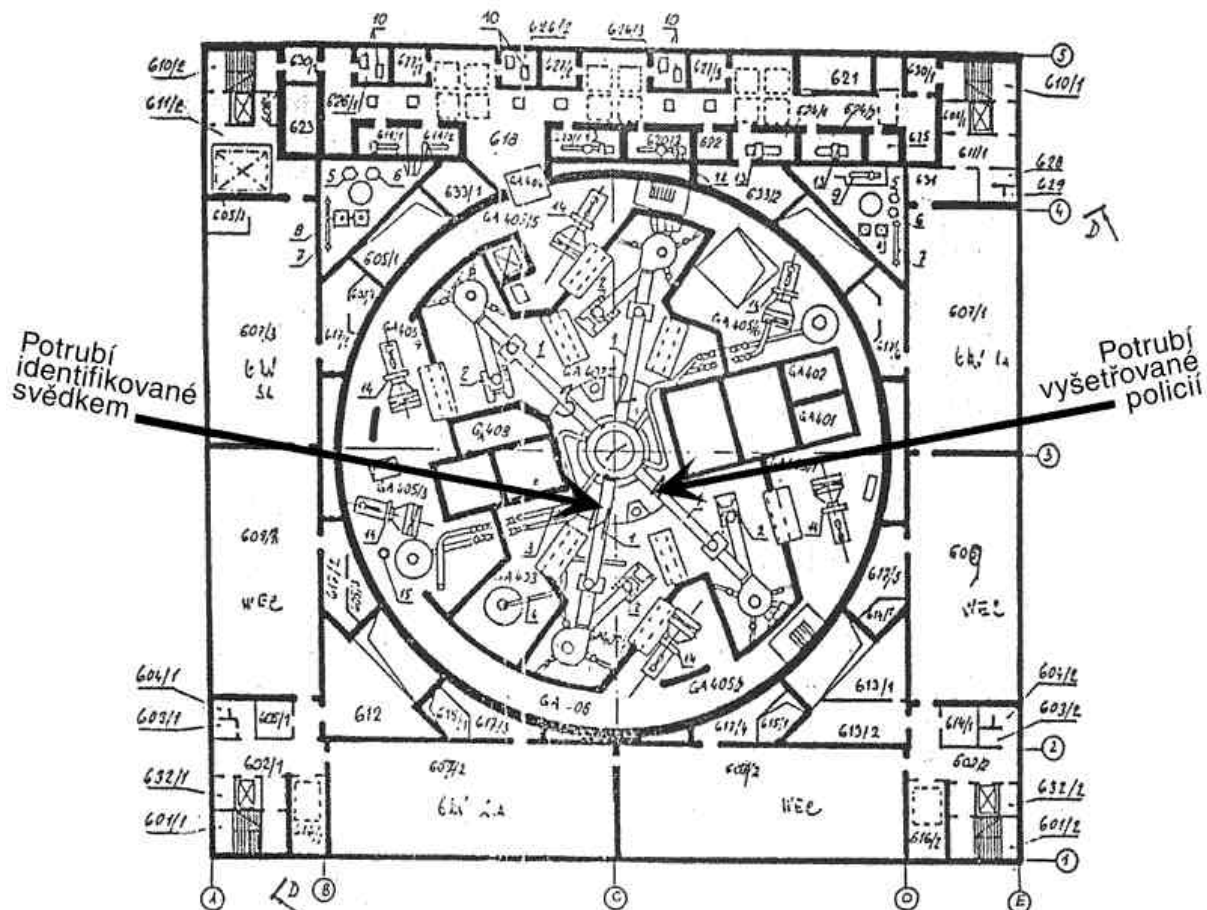
Fotokopie situačního plánu s identifikovaným potrubím, který je nyní v rukou SÚJB

Šipka označuje potrubí, které bylo identifikováno svědkem jako to, na kterém probíhala nepovolená a utajovaná oprava svaru přímo na reaktorové nádobě.

Ěísła označující jednotlivá potrubí byla dopsána bi hem jednání s SÚJB dne 4. čjna 2001.

Potrubí označené sví dkem nese označení ěíslo 4.

Potrubí analyzované policií nese označení ěíslo 1.

Faksimile nákresu, na kterém svědek označil potrubí, na němž v roce 1994 došlo k nepovolené opravě.
Tento nákres byl předán Státnímu úřadu pro jadernou bezpečnost (SÚJB).

Greenpeace ĚR

Ěeskomalínská 27, 160 00 Praha 6, tel.: 02/2431 9667, fax: 3333 2289,
e-mail: greenpeace@ecn.cz, internet: <http://www.greenpeace.cz>